

סמסטר ב', תשע"ה

בריאות ובטיחות העובד

מועד השיעור: יום א' 17:45 – 14:15

שם המרצה: דר' שרית רשקוביץ

סוג הקורס: שיעור

רמת הקורס: תואר ראשון

שעת הקבלה של המרצה: לפי תיאום מראש

דרכי התקשרות: דוא"ל – saritr@yvc.ac.il

רקע כללי (רציונאל, מטרות הקורס):

מקצוע הסייעוד מוכר יותר ויותר בשנים האחרונות על ידי חוקרי ארגונים כמקצוע בדרגת סיכון גבוהה מבחינת הסיכוי לפיתוח תסמונות לחץ שחיקה ופגיעה בבריאות. הקורס יסקור גישות תיאורטיות עדכניות לניהול מצבי עומס ולחץ ולקידום איכות חיים ובריאות במקום העבודה ואסטרטגיות התמודדות אישיות וניהוליות.

מטרות הקורס הן:

1. להקנות למשתתפים ידע, מיומנויות ותפיסת עולם, בתיאוריות לחץ והתמודדות ברמת הפרט, המחלקה והארגון.
2. לספק למשתתפים פורום לדיון ולפתרון דילמות ניהוליות, הצעות מן העבודה היומיומית בארגוני הבריאות.

מבנה הקורס:

הקורס ינוהל במתכונת המשלבת הוראה פרונטלית, שימוש בסרטים וניתוחים באמצעות חומר תיאורטי. דגש מיוחד יינתן להצגה ולניתוח של מצבים ניהוליים במחלקות המערבים מצבי לחץ, והצגת דרכי ההתנהגות של המשתתפים כמנהלים וחברים בארגונים.

דרישות ושיטות הערכה:

מבחן מסכם 70%

מצגת 30%

נוכחות חובה

נושאי הקורס:

1. מהו לחץ? הבסיס הפיזיולוגי לתופעת הלחץ ותיאוריות פסיכולוגיות

2. גורמי לחץ:

- מדכאים ומאתגרים: עמימות, בירוקרטיה, קונפליקט בית-משפחה
- דרישות התפקיד: רגשי, כמותי, איכותי
- הממשק עם המטופלים - אלימות, מוות ואובדן, עבודה רגשית

3. השפעות הלחץ על: הביצוע, הבריאות והמצב הפסיכולוגי-שחיקה

4. דרכי התמודדות: מיקוד ברגש, בבעיה ובשניהם- צפייה בסרטון עם קורנית גולדווסר

i. אמפתיה- נתינה או קבלה? (מוטיבציה פנימית והעצמה פסיכולוגית)-

צפייה בסרט: "הדוקטור"

ii. אינטליגנציה תרבותית- צפייה בסרט: "החתונה היוונית שלי"

iii. תמיכה חברתית, לכידות הצוות, למידה קבוצתית

iv. סגנון הניהול

חומר רקע:

Ang, S., Van Dyne, L., Koh, C., Ng, K. Y., Templer, K. J., Tay, C., & Chandrasekar, N. A. (2007). Cultural intelligence: Its measurement and effects on cultural judgment and decision making, cultural adaptation and task performance. *Management and Organization Review*, 3(3), 335-371.

Arnold, K. A., Turner, N., Barling, J., Kelloway, E. K., & McKee, M. C. (2007). Transformational leadership and psychological well-Being: The mediating role

of meaningful work. *Journal of Occupational Health Psychology*, 12 (3), 193-203.

Bono, J. C., Folds, H. G., Vinson, G., & Muros, J. P. (2007). Workplace emotions: The role of supervision and leadership. *Journal of Applied Psychology*, 92, 1357-1367.

[Bourbonnais, R.](#), [Comeau, M.](#), & [Vezina, M.](#) (1999). Job strain and evolution of mental health among nurses. *Journal of Occupational Health Psychology*, 4, 95-107.

Diefendorff, J. M., Erickson, R. J., Grandey, A. A., & Dahling, J. J. (2011). Emotional display rules as work unit norms: A multilevel analysis of emotional labor among nurses. *Journal of Occupational Health Psychology*, 16(2), 170.

Drach-Zahavy, A. (2004). Exploring Team Support: The Role of Team's Design, Values, and Leader's Support. *Group Dynamics*, 8(4), 235-252.

Drach-Zahavy, A. & Pud D. (2010). Learning mechanisms to limit medication administration errors. *Journal of Advanced Nursing*, 66(4), 794-805.

Edmondson, A. C., Bohmer, R. M., and Pisano, G. P. (2001). Disrupted routines: Team learning and new technology implementation in hospitals. *Administrative Science Quarterly*, 46(4), 685-716.

[Folkman, S.](#), [Lazarus, R.S.](#), [Dunkel-Schetter, C.](#), [DeLongis, A.](#), & [Gruen, R.J.](#) (1986). Dynamics of a stressful encounter: Cognitive appraisal, coping, and encounter outcomes. *Journal of Personality and Social Psychology*, 50(5), 992-1003.

Hobfoll, S. (2001) Conservation of Resources. *Applied Psychology: An International Review*, 50(3) 419-421.

Friedman, Victor & Berthoin Antal, Ariane (2005). Negotiating reality: A theory of action approach to intercultural competence. *Management Learning*, 36(1), 69-86.

Gill, A. S., Flaschner, A. B., & Shachar, M. (2006). Mitigating stress and burnout by implementing transformational leadership. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 18, 469-481.

Grandey, A. A., Kern, J. H., & Frone, M. R. (2007). Verbal abuse from outsiders versus insiders: Comparing frequency, impact on emotional exhaustion, and the role of emotional labor. *Journal of Occupational Health Psychology, 12*, 63–79.

Jung, D., & Sosik, J. (2002). Transformational leadership in work groups: the role of empowerment, cohesiveness, and collective efficacy on perceived group performance. *Small Group Research, 33*, 313-336.

[Moliner, C.](#), [Martinez, T.V.](#), [Peiro, J.M.](#), [Ramos, J.](#), & [Cropanzano, R.](#) (2005). Relationships Between Organizational Justice and Burnout at the Work-Unit Level. *International Journal of Stress Management, 12*, 99-116.

Mann, S. (2005). A health-care model of emotional labour: An evaluation of the literature and development of a model. *Journal of Health Organization and Management, 19*(4/5), 304-317.

Neuman, J. H., & Baron, R. A. (1998). Workplace violence and workplace aggression: Evidence concerning specific forms, potential causes, and preferred targets. *Journal of Management, 24*, 391-419.

Rockstuhl, T., & Ng, K. Y. (2008). The effects of cultural intelligence on interpersonal trust in multicultural teams. *Handbook of cultural intelligence: Theory, measurement, and applications*, 206-220.

Smith Crowe, K., Burke, M. J., & Landis, R. S. (2003). Organizational climate as a moderator of safety knowledge-safety performance relationships. *Journal of Organizational Behavior, 24*(7, Special Issue), 861-876.

Tucker, A.L., Nembhard, I.M., & Edmondson, A. (2007). Implementing new practices: An empirical study of organizational learning in hospital ICUs. *Management Science, 53*(6), 894-907.

[Weyers, S.](#), [Peter, R.](#), [Boggild, H.](#), [Jeppesen, H.J.](#), & [Siegrist, J.](#) (2006). Psychosocial work stress is associated with poor self-rated health in Danish nurses: A test of the effort-reward imbalance model. *Scandinavian Journal of Caring Sciences, 20*, 26-34.

highlearn :אתר הקורס:

הנחיות כלליות להכנת המצגת - משך המצגת כ-30 דקות כאשר 15 דקות יוקדשו להפעלת הכיתה בכל דרך שתבחרו ו-15 דקות להצגת המצגת (תיאור אירוע וניתוחו באחד מנושאי הקורס).

הנושאים למצגות-

- לחץ ותמיכה חברתית במחלקות
- עבודה רגשית בסייעוד
- אינטליגנציה בין תרבותית והפחתת לחץ
- למידה מחלקתית ולחץ
- סגנון מנהיגות ולחץ
- התמודדות עם אלימות כלפי אנשי צוות סיעוד